

bpost

PB-PP | B-35036
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afgiftekantoor 9450 Haaltert

Daens vandaag

Priester Daensfonds vzw

P.26

Sociale strijd & daensisme in Geraardsbergen

Opinieblad voor een warme samenleving

Tijdschrift van het Priester Daensfonds ■ 45ste jaargang nr. 2 - 2021 ■ Driemaandelijks tijdschrift
Toelatingsnummer 3775 ■ Erkenningsnummer P4A8022 ■ Afgiftekantoor: 9450 Haaltert
Verantwoordelijke uitgever: Vicky De Wolf, Middelkouter 68, 9450 Haaltert

9.51 u., woensdag 21 april II. Frontex, het Europees Grens- en Kustwachtagentschap, krijgt de coördinaten door van een stuurloze boot met 130 migranten op de Middellandse Zee. Alle hensen aan dek zou je denken. Niets van aan, Frontex reageert pas om... 19.15 u. met een overvliegend vliegtuigje. 130 hopeloze mensen zijn verdronken. De Turkse stoelendans van Charles Michel en Ursula von der Leyen geniet nog altijd meer media-aandacht.

De EU laat mensen verdrinken op woensdag 21 april, maar ook zoveel keer eerder. **'Morele gevoeligheid en respect voor fundamentele waarden toon je met daden, niet met lege woorden'**, schrijft Benjamin De Mesel in De Standaard van 28 april II. Hij is gastprofessor aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (KU Leuven), doceert moraalfilosofie en doet onderzoek naar morele verantwoordelijkheid.

Zijn slotzin in het krantenartikel verwijst naar de invulling (op papier) van de Europese waarden door de EU: **menselijke waardigheid en mensenrechten**. De realiteit is dat de EU mensen in doodsnood aan hun lot overlaat. **'Hoe leeg klinken de grote woorden op websites en in toespraken?'**, vraagt prof. Benjamin De Mesel zich af. **'Ik zeg alleen dat je mensen in een rubberbootje van wie je weet dat ze in nood zijn, niet mag laten verdrinken. Wie vindt van wel, heeft zijn of haar morele prioriteiten niet op orde.'**

Rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid, solidariteit, armoedebestrijding en positieve identiteitsbeleving zijn de daensistische krachtlijnen. Wanneer mensen, organisaties en partijen zich hierdoor geïnspireerd weten, dan is dat hoopgevend – zeker wanneer het door daden gevolgd wordt – op de lange weg naar een inclusieve Vlaamse samenleving. Partijvlaggen, dito etiketten en recuperatie jagen het daensisme door de obstructie van een zandloper.

U een mening vormen: wordt lid/abonnee

U hebt het tweede nummer van Daens Vandaag, jaargang 45, in handen, of u leest het op uw laptopscherm. De vernieuwing van het lidmaatschap/abonnement uit het oog verloren? Geen erg, pc-banking brengt snel de oplossing nabij. Schrijf meteen 15,00 euro (scholieren en studenten betalen 7,50 euro), over op rekeningnummer BE40 7370 2745 3063 van het Priester Daensfonds vzw, Aalst. Met dank en wensen voor gezondheid in aanslepende coronatijden.

Uiteraard is een hoger bedrag overschrijven een te overwegen optie. Waarvoor dank.

Daens vandaag

Beste lezer,

Het is niet gemakkelijk om met minder goed nieuws een inleiding te schrijven. Maar deze coronapandemie blijft, niet alleen bij ons, maar ook wereldwijd slachtoffers eisen. **'Slachtoffers'** in de ruimste zin van het woord.

Het rapport van Amnesty International heeft mij diep geraakt. Het Priester Daensfonds kan en mag hier niet zomaar aan voorbijgaan. Het is sedert WO II geleden dat er in één jaar tijd, wereldwijd, zoveel doden zijn geteld. De pandemie heeft het aantal armen dramatisch vergroot. Volgens Amnesty International heeft deze pandemie geleid tot meer verdeeldheid, discriminatie en onderdrukking. Ouderen, vluchtelingen, vrouwen en etnische minderheden worden door al bestaande ongelijkheden het hardst geraakt. Er is een toename van gendergerelateerd en huiselijk geweld. Machtshebbers grijpen de pandemie aan om leugens en misleidingen te verspreiden om hun machtspositie te versterken ten koste van rechten en vrijheden van burgers. Nog volgens A.I. legt de pandemie ongenadig bestaande ongelijkheid bloot. Zo onder meer de precare situatie en levensomstandigheden van miljoenen vluchtelingen, asielzoekers en migranten. A.I. schrijft verder in haar rapport: *"Wreed genoeg werden de mensen die het meest gaven in deze crisis, zelf het minst beschermd"*, door een gebrek aan internationale solidariteit. De wereldleiders richten in deze coronacrisis grote schade aan door internationale samenwerking te blokkeren of te ondermijnen.

De G20 hebben alle schuldbetalingen van de arme landen opschort om de impact van deze crisis te temperen, maar anderzijds eisen ze dat het geld later, met rente, wordt terugbetaald.

Ook in België zet de coronacrisis mensenrechten onder druk, zegt A.I. in het rapport. België schoot bij het begin van de pandemie te kort bij het garanderen van onder meer het recht op leven en gezondheid. Denk maar aan de woonzorgcentra waar bewoners en zorgverleners aan hun lot werden overgelaten, aan de gedetineerden in overvolle en verouderde gevangenissen en aan de asielzoekers die aan hun lot werden overgelaten omdat het aanmeldingsloket werd gesloten.

Het is goed dat de regering nu werkt aan een passend wettelijk kader voor de zeer verregaande vrijheidsbeperkingen die kunnen worden doorgevoerd wanneer een dergelijke pandemiecrisis opnieuw zou toeslaan.

Laten we toch positief blijven. Kijken we naar de goedheid van de mensen. Mensen die zich, dag in dag uit, belangeloos inzetten als zorgverleners, mantelzorgers of als vrijwilliger in tal van sociale projecten.

Zijn de activiteiten van het Priester Daensfonds afgelast en/of noodgedwongen op een laag pitje gezet, toch kunnen we hoopvol uitkijken naar betere tijden wanneer de vaccinatiecampagnes hun vruchten beginnen af te werpen.

Vicky De Wolf - voorzitter

SOMS IS ZWIJGEN ZILVER, SPREKEN GOUD.

Priester Adolf Daens kan niet alomtegenwoordig zijn. Was het zo, hij zou tientallen kansen en plekken vinden om niet langer te zwijgen, maar zich te manifesteren: met woorden, genuanceerd, want die kunnen zoals kanselier Merkel zegt gevaarlijk zijn, of met de zweep waar de kooplui en de sjacheraars in de tempel door hun inhaligheid om vragen.

Ik kijk even rond en daar komt de ergernis die ook Daens moet hebben gevoeld, waarbij alle takken van de maatschappij zijn gericht op winstbejag en waarbij de rijken met de glimlach naar de paradijzen vertrekken en de weerlozen in de kou laten staan. De arbeiders mogen niet staken, maar de dividenden mogen lustig worden uitgekeerd. Dilemma?

En in concreto. Ik denk aan de sport waar schone schijn, aanbidding van halfgoden en geld de wet dicteren. Is er op enkele uitzonderingen na sprake van een boycot of een vorm van protest tegen de organisatie van het WK-voetbal in Qatar? De stadions worden er gebouwd door arme huurlingen tegen een hongerloon en in mensonwaardige omstandigheden. De hitte eist een zware tol en het land kent geen voetbaltraditie. Een zoveelste koopje met olie en gas als ruilmiddel?

En dichter bij ons. Michy Batshuayi, meestal op de bank bij beroemde clubs als Chelsea en Marseille, pronkt fier als een gieter met zijn wagen van (lees goed) 500.000 euro.

En wanneer Jasper Stuyven na zijn zege in Milaan-San Remo van een reporter de vraag krijgt of hij dan dadelijk naar zijn supporters in Vlaanderen zal vertrekken, antwoordt hij: "Maar nee, ik woon hier vlakbij in Monaco." Een belastingparadijs dus dat bevolkt is door sportlui en andere belastingontduikers. Maar waar is de ethiek?

Het is niet moeilijk te omschrijven wat verdraagzaamheid betekent, zeker niet in een crisistijd, maar ze toepassen is een opgave. Vorige week hoorde ik online een lezing van een vrijmetselaar die met grote sereniteit en openheid sprak over zijn visie en die van zijn geestesgenoten. Maar als frappant contrast stond in Humo van diezelfde week een lezersbrief van Delphine Lecompte. Geen betoog, maar een scheldtirade zonder onderscheid te maken tussen het instituut Kerk waarin ze terecht macht, ambitie, verblinding en het negeren of verbloemen van heel wat misbruiken op seksueel gebied aanklaagt en de kerk als gemeenschap waar heel wat idealisten (Daens, Romero, Damiaan en zoveel mensen aan de basis) Christus' boodschap van liefde en mildheid symboliseren. En bisschop Bonny die moedig zijn nek uitstak en amper zijn woede kon bedwingen zomaar afdoen als een hypocriet getuigt niet van verdraagzaamheid. Want wie vooringenomen is kan niet meer onbevangen zijn.

Wouter De Bruyne ▲

Over vaccinatie tegen het corona -virus is al uren en dagen gedebatteerd. En grosso modo zijn virologen en politici het eens. Maar dat het allemaal zo traag gaat heeft eens te meer met economie te maken en een wankel evenwicht. Wie bereid was het dubbele van een ander te betalen, kwam eerst aan de beurt. De Engelsen lachen in hun vuistje en het verbrokkelde Europa hinkt achterop. Het kan het niet eens worden over een voetnoot als het zomeruur, laat staan over de schending van de mensenrechten in Polen en Hongarije en de verdeling van het vaccin waarbij het zich heeft laten bedotten door de ijzeren wet van vraag en aanbod.

Maar er is ook narigheid waar we zelf verantwoordelijk voor zijn. Natuurlijk zijn we het virus allemaal moe en wordt er aan onze weerbaarheid geknaagd..Maar is een zogenaamd 1 april- fuifje in het bos van Ter Kameren zonder mondkmaskers, maar met de nodige provocatie aan het adres van de politie dan het ideale middel om even op adem te komen? En dat op een moment dat de medische wereld al maanden permanent en onvermoeibaar bezig is om het virus te verbannen en dat politici op een dun koord tussen hoop en angst dansen ? Weten die verwenste jongens en meisjes dan niet dat er belangrijker dingen zijn zoals oudjes die hun kleinkinderen niet kunnen

zien ? Of mensen die vereenzaamd sterven ? Nooit van solidariteit gehoord ? Geen weet van hulpeloze mensen in Afrika die wellicht het laatst voor een vaccin in aanmerking zullen komen?. En dat zijn ook mensen zoals jij en ik.

Maar er is hoop. Joe Biden, de gedoodverfde overgangspresident, is er na enkele maanden in geslaagd niet alleen het puin te ruimen dat Trump achterliet, maar ook om bakens te verzetten. Denken we maar aan de gezondheidszorg, het creëren van banen, de toon van verzoening, oog voor de armoede, terugkeer naar de raad over de klimaatopwarming, en wat niemand ooit voor hem heeft gedaan, de veroordeling van de genocide van de Turken op de Armeniërs. Eén man en zoveel verwachtingen.

Chiro-begeleidster Anja Boelaert kreeg op 28 februari II. de Vredesprijs overhandigd.

AALSTERSE VREDESPRIJS

EEN JAAR RIJK AAN VREDESPRIJSWINNAARS

Gelet op de pandemie besloot het Comité Werken aan de Vrede om in 2021 maandelijks een Vredesprijs toe te kennen aan 'gewone mensen die groot handelen in ongewone omstandigheden'.

Eind januari II. (zie vorig nummer Daens Vandaag, pag. 4-6) kreeg Suzanne Moortgat, moeder van Ilse Uyttersprot, de prijs overhandigd. Op 28 februari II. was het de beurt aan Chiro-begeleidster Anja Boelaert, op 6 april volgde verpleegster Ilse De Wolf en 's anderendaags kreeg student lichamelijke opvoeding Hannes D'Hauwers de Vredesprijs voor de maand april toegekend.

De Vredesprijs van maart 2021
werd toegekend aan
verpleegster Ilse De Wolf.

Op zondag 16 mei, Internationale Dag van het Samen Leven in Vrede, kregen drie volgende laureaten een bezoekje aan de deur. Karel Meganck was straatzanger tijdens de eerste lockdown, syndicalist en winnaar van de tweede prijs The Voice Senior 2018; Bodo Junior Meevis is een behulpzaam en geliefd aanspreekpunt in de Aalsterse Groenstraat en Heidi Degerickx is actief in de Langestraat, onder andere in het buurtproject van de gedichtenweek.

De laatste vijf laureaten zullen gekozen worden tijdens het online-overleg van het Comité Werken aan de Vrede op zondag 27 juni e.k. Indien Casa del Mundo op zondag 5 september e.k. kan doorgaan, worden alle twaalf Vredesprijslaureaten hierop uitgenodigd. (jv)

Student lichamelijke opvoeding
Hannes D'Hauwers kreeg
in april de Vredesprijs.

Meester Jef Vermassen tijdens zijn toespraak (foto Guido De Schrijver) ▲

HET EINDE VAN DE PARLEMENTAIRE DEMOCRATIE?

INHOUDSTAFEL

(1) Eerst enkele vaststellingen.

- A. Vaststellingen die rechtstreeks verband houden met een door de feiten achterhaalde Grondwet. En wat commentaar erbij.
- B. Vaststellingen die het vormen van een federale regering ernstig bemoeilijken, niet te fel uitgediept.
- C. Een vaststelling die zeker niet door de beugel kan, maar legaal blijkt.
- D. Voorlopig besluit: wat is het meest frustrerend?

(2) De vier Gordiaanse knopen (misschien zijn er meer).

- A. Op welke manier verkiest het volk (g)een kat in een zak?
- B. Is er een structurele oplossing om de parlementsleden hun verloren gegane glorie en onafhankelijkheid in ere te herstellen?
- C. Moeten we kiezen tussen een 'slingerdemocratie' en een 'consensusdemocratie'? Of zijn dat in deze contreien overbodige vragen, als een meerderheid van de burgers het regeringsbeleid maar kan kiezen?
- D. Hoe komen we werkelijk te weten of Vlamingen onafhankelijkheid willen? Die vraag hoeft niet elders gesteld te worden.

Kort maar **belangrijk** voorwoord.

DA. Om in de juiste(?) stemming te komen over 'onafhankelijkheid' en de weerstand die dat begrip oproept.

DB. Wat vertelt (of verzwijgt) de politieke wereld over Vlaamse onafhankelijkheid?

DBA. We starten met hen die ons regeren, 'onze bewindvoerders', **de Vlaamse regering.**

DBB. Aangezien de fakkel is doorgegeven, over naar **de Vlaamse parlementsleden en de volksvertegenwoordigers in de Kamer.**

1. Vinden we enig spoor van een 'Dossier Vlaamse Staatsvorming'?

2. Zijn er andere parlementaire initiatieven vanuit het Vlaams parlement te melden? Ja. Wel meestal uit dezelfde hoek.

3. En federaal? In de Kamer en in de Senaat? Daar zijn er ongebruikelijke zaken aan de hand. Maar over enige duidelijke Vlaamse onafhankelijkheid is er in de verre verte niks te bespeuren. Wat dan wel?

DBC. Hebben de overige partijen, vertegenwoordigd in de parlementen, zich nog nooit uitgesproken over een ander staatsbestel, richting meer zelfbeschikking voor Vlaanderen (met of zonder Brussel), ook al namen ze geen enkel parlementair initiatief?

(2) De vier Gordiaanse knopen (misschien zijn er meer).

D.

HOE KOMEN WE WERKELIJK TE WETEN OF VLAMINGEN ONAFHANKELIJKHEID WILLEN OF IETS WAT ER OP LIJKT? HOEFT DIE VRAAG OOK ELDERS GESTELD TE WORDEN? EN ZIJN HET WEL DE ENIGE EN JUISTE VRAGEN?

Kort maar **belangrijk** voorwoord.

- * De inhoud van deze bijdrage koppelt democratie aan meer Vlaamse autonomie. Twee thema's die het Priester Daensfonds nauw aan het hart liggen. Het gebrek aan ware democratie in Vlaanderen komt binnen het Belgische staatsbestel nog meer tot uiting wegens het miskennen van de meerderheidsregel. Die tekst in één nummer geperst krijgen, bleek onmogelijk. Vooral omwille van het documentaire gedeelte in de eerste hoofdstukken. Er werd dan maar beslist de kopij over twee nummers te verspreiden.
- * Dat tweede nummer is dan vooral gewijd aan commentaren op wat de oogst aan documenten heeft opgeleverd.
- * Maar dan nog nam het eerste deel in zijn originele versie te veel bladruimte in beslag. Het deel dat u thans onder ogen krijgt, is een ingekorte versie. Maar evenzo werd er getracht een zo volledig en divers mogelijk overzicht te brengen van wat er aan standpunten voorhanden is. En niet enkel in Vlaanderen.
- * Om zo weinig mogelijk uit de bronnen te moeten citeren, is er in de tekst herhaaldelijk verwezen naar [in het groen gedrukte en onderlijnde webstekken of documenten](#).
- * Op papier kan aldus het nodige onderscheid gemaakt worden, maar vanuit praktisch oogpunt is u daar als lezer niet bij gebaat. Die drempel verdwijnt van zodra u zou kunnen beschikken over mijn tekst in Word-formaat. Het volstaat dan het blauw onderlijnde te markeren en ctrl in te drukken. Of je kan ook kopiëren en plakken in uw webverkenner..
- * Lezers die mijn tekst in Word-formaat wensen, kunnen dan nog kiezen tussen twee versies. De ingekorte, deze die ze thans in Daens Vandaag lezen of de oorspronkelijke, de langere versie. In dat geval, stuur mij een mailtje met vermelding van de gewenste versie: Jozef.cassimons@telenet.be

**" Wij eisen de afschaffing van
de Franse Gemeenschap
(Philippe Destatte, directeur van het Waalse Institut Jules Destrée).**

DA. Om in de juiste(?) stemming te komen over 'onafhankelijkheid' en de weerstand die dat begrip oproept.

Het Koninkrijk België draagt de volledige soevereiniteit over Vlaanderen, en Brussel, onvoorwaardelijk en onherroepelijk over aan de Republiek Vlaanderen en erkent deze mitsdien als een onafhankelijke soevereine staat.

De natte droom van heel wat Vlaamse (Volks)bewegers is in vervulling gegaan. Daar waar jaren geleden het federalisme nog hoog in het vaandel werd gedragen, staat de eis van onafhankelijkheid nu voorop. Vlaamse onafhankelijkheid blijft het doel, was de boodschap van het 81ste Vlaams nationaal Zangfeest in maart 2018, onder het motto **'Volk wordt staat'**, zo liet Pieter Bauwens in Doorbraak optekenen: *"Met 'De Vlaamse Beweging kan, zal en moet er mee voor zorgen dat de Vlaamse trein het eindstation van Vlaamse onafhankelijkheid bereikt' maakt Stoffelen duidelijk dat Vlaamse onafhankelijkheid het einddoel blijft voor een groot deel in de Vlaamse Beweging."*

1. Sinds meerdere jaren in het vooruitzicht gesteld, verscheen dan toch uiteindelijk in 2019 het **'Witboek Vlaamse Staatsvorming'** als een realisatie van de **Vlaamse Volksbeweging**. Ik zet enkele hoofddoelstellingen in de verf. Het volledige Witboek kan u zelf ophalen (downloaden) via <https://www.vvb.vlaanderen/download-witboek-vlaamse-staatsvorming-hier/>

1.1. Wenst u de geschiedenis van het verleden over te slaan, kan u best starten bij bladzijde 53, bij "Vlaamse staatsvorming: wie doet wat?"

U zal dan kunnen lezen dat de Vlaam-

se Volksbeweging in eerste instantie op de inwoners van Vlaanderen wenst beroep te doen. We moeten met zijn allen meer positief zelfbewustzijn aan de dag leggen. In een ideale wereld (zo staat het er letterlijk) daarbij gerugsteund door het middenveld. Het werk verricht door het middenveld moet dan politiek aangepakt worden door de partijen. Men wordt gevraagd, over hun ideologische grenzen heen, samen te werken aan een gezamenlijk project voor Vlaanderen. De Vlaamse regering moet op haar beurt "rustig, berekend en rationeel elke verworven bevoegdheid maximaal benutten en wanneer de grens ervan bereikt is, deze uitdagen en verleggen".

1.2. Tot slot vraagt de VVB aan het parlement om een **"Dossier Vlaamse Staatsvorming"** op te stellen.

Vanaf hier gaat het de meer concrete toer op. Een eerste reden om ruimer en woordelijk de tekst uit het Witboek over te nemen. De tweede is dat het mij vertalingen uit het Engels bespaart: de VVB is via het ICEC (International Commission of European Citizens (= Burgers)) vertrouwd geraakt met o.a. Schotse 'zusterorganisaties' die al ondervinding hadden opgedaan met allerlei Witboeken en Praktijkgidsen vóór en na het in 2014 toegestane onafhankelijkheidsreferendum.

Wie interesse heeft voor deze Schotse proefstukken, verwijs ik naar een artikel in Meervoud. Raadpleeg hiervoor het nummer 238 van juni 2018 via <http://www.meervoud.org/artikels/238/238-4.pdf>

Woordelijke overname van delen uit het Witboek Vlaamse Staatsvorming:

- * Om dit dossier op te stellen, kan het Vlaamse parlement een ploeg van experts samenstellen, met geschiedkundigen, politicologen, juristen, sociologen, economen,... Die kunnen op een genuanceerde en geloofwaardige manier de wording van het huidige Vlaanderen belichten en de onvermijdelijke volgende stap naar de republiek verantwoorden met onderbouwde argumenten. Dit dossier dient als basis en ondersteuning voor de concrete stappen die de Vlaamse regering wil nemen richting de gewenste onafhankelijkheid.
- * Die concrete stappen moeten ook goed voorbereid zijn, dat hebben we kunnen leren uit het Brexit-debacle. Daarom vragen we ook de oprichting van een interuniversitaire denktank, die de actuele formaliteiten, omstandigheden en voorwaarden voor een staatsvorming of statenopvolging bestudeert en verwerkt tot een handige en zo compleet mogelijke gids. Uiteraard is samenwerken met buitenlandse onderzoekers altijd een meerwaarde, zeker die uit regio's die zelf ook al veel werk verricht hebben op het vlak van staatsvorming, zoals Schotland, Catalonië en vele andere regio's in Europa.
- * Een dossier en een studiegroep bieden op zich maar een theoretische basis. Er moet ook een scenario komen, een stappenplan naar onafhankelijkheid. Dat stappenplan kan echter niet op zichzelf staan. De onafhankelijkheid is immers geen eindpunt, maar net het begin van een nieuw leven voor Vlaanderen. Het moet een duidelijk beeld geven van het nieuwe land waarin we zullen leven. Om te zorgen dat deze invulling van de nieuwe staat zo breed mogelijk gedragen wordt, is het best dat het middenveld hier nauw bij betrokken wordt. En niet alleen het Vlaamsgezinde middenveld, maar liefst breder: vakbonden, sociaal-culturele verenigingen, werkgevers, enz...
- * Een blauwdruk voor het toekomstige, soevereine Vlaanderen houdt in dat er ook nagedacht wordt over een stevig juridisch fundament: een Vlaamse Grondwet. Verschillende politieke partijen dienden wel voorstellen in, maar die verschilden te zeer van elkaar om er één coherente tekst uit te distilleren. Het dichtste wat in de buurt gekomen is, is het 'Handvest voor Vlaanderen' dat in 2012 door de Vlaamse Regering werd voorgesteld. Hoewel er een meerderheid voor was, werd dat Handvest nooit goedgekeurd en deemsterde het ook weg. Hoog tijd om het van onder het stof te halen, te actualiseren en goed te keuren.

2. **Bye Bye Belgium.** Keek u ook op woensdag **13 december 2006** naar "Questions à la Une" op RTBf? Of keek of kijkt u nooit naar het Journaal of politieke uitleidsprogramma's op de Belgische Franstalige openbare omroep? Of herinnert u het zich niet meer? Het programma werd toen onderbroken voor een nep-journaal waarin scènes gespeeld werden die duidelijk moesten maken dat het Vlaams Parlement unilateraal de onafhankelijkheid van Vlaanderen had uitgeroepen.

2.1. Omzeggens geen enkele Franstalige kijker heeft zich toen de moeite getroost om naar de VRT over te schakelen. De RTBf-programmamaker en scenarist achter dat nepjournaal, gebracht in de vorm van een fictie-documentaire, en gedurende twee jaar zeer grondig voorbereid, Philippe Dutilleul, heeft er een boek aan

gewijd: “Bye bye Belgium: opération BBB”, in 2006 verschenen op 620 blz. bij Éditions Labor. **Nog steeds meer dan lezenswaardig.** Je treft er niet enkel de meningen van Frans-talige, Waalse, Canadese, expats en Vlaamse opiniemakers, grondwetspecialisten, politicologen, ondernemers, vakbondsmensen, “franskiljons” uit Gent en Antwerpen, ... (politici komen veel minder aan bod) over onze communautaire twistappels aan, maar ook persoonlijke bijdragen van enkele ondervraagde personaliteiten, waaronder:

- *“In de Warande”, een manifest voor een zelfstandig Vlaanderen in Europa / Marc Platel, lid van de Denkgroep ‘In de Warande’ [zie verder];*
- *La Suisse et ses langues: comment et pourquoi cela marche, souvent ... (Zwitserland en zijn talen: hoe en waarom het toch dikwijls lukt) / Christophe Büchi.*

3. **Het ‘Warande-manifest’.** Dat manifest (einde 2005) was enkel bedoeld om aan te tonen dat onafhankelijkheid voor Vlaanderen de enige zinvolle uitweg is om uit de Belgische impasse te geraken en om de Vlaamse welvaart niet alleen te beveiligen, maar ook en vooral verder te ontwikkelen.

Of anders uitgedrukt: de diagnose was de belangrijkste doelstelling van de denkgroep.

Aan een logboek over de manier waarop de vooropgestelde genezing diende bereikt te worden, werd toen niet gedacht.

Dat antwoord blijft men de lezer schuldig. Die complexe taak om de daad bij het woord te voegen, is overgelaten aan politici. Wat die als ‘systeemoplossing’ voorstellen, en de mogelijke weg er naartoe, leest u verder onder [DB.Wat vertelt \(of verzwijgt\) de politieke wereld ons over Vlaamse onafhankelijkheid?](#) Zonder het vele cijferwerk te moeten ondergaan, kan ik u een artikel uit De Standaard aanraden: <https://www.standaard.be/cnt/gn2kv255>

Ga je toch voor de grote brok cijfers en grafieken, dan kan u de inhoud van het Manifest lezen via Doorbraak: <https://doorbraak.be/lees-het-warandemanifest/>

4. **Een tussenoplossing? Federalisme met een confederalistisch geurtje?**

Robert Senelle, overleden in 2013, was een overtuigd federalist. Hij meende dat het stelsel van gemeenschappen en gewesten moest vervangen worden door twee deelstaten, Vlaanderen en Wallonië, met een ruime autonomie, eigen fiscale bevoegdheden en sociale zekerheid. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou dan een autonome tweetalige regio worden waarbij de bevoegdheden over cultuur, onderwijs en persoonsgebonden materies aan de twee deelstaten toekomt. Ook de Duitstalige Gemeenschap zou een autonome regio moeten worden. Het Belgische federale stelsel, aldus Senelle, is onvolmaakt en moet vervolledigd worden. Indien Wallonië zou weigeren aan dit proces mee te werken moet **het Vlaams Parlement eenzijdig Vlaanderen uitroepen als autonome deelstaat van het Koninkrijk België** en de nodige bevoegdheden naar zich toe halen.

5. Aan de oorsprong van de ‘Latijnse’ verdedigingslijn tegen een Vlaamse uitbraak, de tot “**Fédération Wallonie – Bruxelles**” omgedoopte grondwettelijke Franse Gemeenschap), ligt het *Manifest “Choisir l’Avenir”* (1997). Voor de digitale lectuur ervan, kan u terecht op de webpagina <https://www.synec-doc.be/pol/choisir-lavenir/index.html>.

6. Dat er evenwel animositeit bestaat tussen Walen en Franstalige Brusselaars, zal u niet onbekend zijn. In een vraaggesprek met Philippe Destatte, directeur van het Waalse Instituut Jules Destrée, laat de titel niks aan de verbeelding over: **“Wij eisen de afschaffing van de Franse Gemeenschap”**.

U kan het lezen in nummer 256 van Meervoud (april 2020): <http://www.meervoud.org/artikels/256/256-1.pdf>

- 6.1. Recent kreeg die ‘prikkelbaarheid’ aandacht vanwege de krant Le Soir. Ik hoop dat ‘onze’ Vlaamse partijvoorzitters en alle andere politici in Vlaanderen ook Franstalig Brussel en Wallonië niet uit het oog verliezen, en meer dan voldoende aandacht hebben voor wat er daar reilt en zeilt.

Lezers die artikelen over dat onderwerp uit Le Soir wensen na te vlooien, kunnen steeds bij mij terecht. Zoals bv * Discussions en vue sur les réformes institutionnelles (Gesprekken over institutionele hervormingen in zicht (11/3).

7. **‘Brussel’ is al meerdere keren vernoemd. Zoals steeds, samen met de ‘centen’ DE af te schieten hoofdvogels in elk communautair strijdperk.**

- 7.1. Bij de zesde staatshervorming is de eerste stap gezet om een nieuwe term leven te geven bij de soorten van ‘federale entiteiten’, het gemeenschapsgewest. Er moest toen een oplossing gevonden worden voor de ‘Brusselse kinderbijslag’, geen gewestmaterie volgens de grondwet.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de instelling van openbaar nut (ION), genaamd Iriscare, door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) aangesteld voor het uitwerken en toepassen van de nieuwe Brusselse kinderbijslagregeling. Om alzo de tweeledigheid van dit land (de Duitssprekenden even buiten beschouwing gelaten) te kunnen omzeilen.

- 7.2. Die stap ten nadele van de ‘(taal)Gemeenschappen’ is het resultaat van een kentering in de ‘Brusselse geesten’. Waarvan het Witboek Vlaamse Staatsvorming van de VVB niet de minste notie van

“ In democratische staten mogen de inwoners zich met trots als burgers omschrijven. In de andere blijven ze slechts onderdanen.

genomen heeft. Tot jullie ongenoegen misschien, zal ik nogmaals van het internet willen ‘gebruik maken’ door naar enkele webadressen te verwijzen.

[Wil je het ‘gewoon’ Brussels nieuws wat meer op de voet volgen? Schrijf je dan in op de nieuwsbrief van Bruzz, gans onderaan hun huispagina op www.bruzz.be][Of je je nooit zal ergeren, niet Brusselaar zijnde, kan ik je niet verzekeren]

* Al gehoord van het **Brussels Manifest**? Van tweetalige scholen, en evenzo tweetalige gewestelijke partijen? Interesse om er meer over te weten? Dan heb je een kluif aan een nummer van ‘Brussels Studies’ met een bijdrage over ‘De institutionele toekomst van Brussel, debat op basis van voormeld Manifest’? Struin (surf) dan naar [De institutionele toekomst van Brussel \(openedition.org\)](http://www.openedition.org)

** Ben je het Frans machtig? Werp dan een blik (of wat meer) op <https://www.revuepolitique.be/demain-bruxsels/> en klik dan door naar het **Manifest van ‘Aula Magna’** : ‘*Construire ensemble le peuple de Bruxelles*’(Samen het volk van Brussel uitbouwen).

*** Wil je meer te weten komen over de **VZW Aula Magna**, breng dan een bezoek aan <http://www.aula-magna.eu/>

8. Heb ik alle organisaties en bronnen opgenoemd om het plaatje van voor- en tegenstanders van 'Vlaamse onafhankelijkheid' volledig te maken? De Brusselse 'natievorming' daarbij niet uit het oog verliezend. Neen. Maar het lag ook niet in mijn bedoeling literatuuronderzoek te verrichten of voor u een onderwerpsbiografie op te stellen.

DB. Wat vertelt (of verzwijgt) de politieke wereld ons over Vlaamse onafhankelijkheid?

DBA. We starten met hen die ons regeren, 'onze bewindvoerders', **de Vlaamse regering**.

Wat zegt ons het laatste Vlaamse regeerakkoord? <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/31742>

Op blz. 15 lezen we: "De Vlaamse Regering nodigt de Vlaamse volksvertegenwoordiging uit om een grondige reflectie op te starten over de gewenste staatsinrichting en geeft ze de nodige vrijheid en ruimte om die concreet invulling te geven.

Binnen het actuele wettelijke en grondwettelijke kader zal de Vlaamse Regering er intussen op toezien dat de bestaande bevoegdheden maximaal ingevuld worden en dat, wanneer overleg niet zou lukken, alle wettelijke instrumenten ingezet worden wanneer andere overheden op onze bevoegdheidsdomeinen ageren of onze belangen in het gedrang brengen."

DBB. Aangezien de fakkel is doorgegeven, schakelen we over naar **de Vlaamse parlementsleden en de volksvertegenwoordigers in de Kamer**.

[Want eerst werd nagegaan of de Vlaamse Regering over een Studiedienst beschikt die zich over een

mogelijk ander staatsbestel dan het huidige buigt? Een Studiedienst is er wel, ondergebracht bij Statistiek Vlaanderen. Men verkent er ook de toekomst. Zo kan men de Visie 2050, de langetermijnvisie voor Vlaanderen achterhalen, maar over onafhankelijkheid wordt er met geen woord gerept]

1. Vinden we enig spoor van een 'Dossier Vlaamse Staatsvorming'? Eigenlijk niet. En vergelijkbare initiatieven?

1.1. Mijn zoekopdracht 'Vlaamse Staatsvorming' brengt me wel tot onder meer

Te gast: Boekvoorstelling 'Witboek Vlaamse Staatsvorming'

Op zaterdag 12 oktober 2019 stelt de Vlaamse Volksbeweging het 'Witboek Vlaamse Staatsvorming' voor en houdt aansluitend zijn algemene vergadering in het Vlaams Parlement.

En ook tot allerlei andere parlementaire initiatieven waarvan ik een lijstje heb bijgehouden. Mijn lijstje laat ik ophouden bij de zitting van 1999-2000 (kan steeds van pas komen). **Maar enige koppeling met het verzoek van de VVB is er niet te vinden.** Op de webstek van de VVB heb ik evenmin informatie gevonden over welk gevolg er aan hun verzoek uit 2019 werd gegeven.

1.2. Onder welke vorm werd dan invulling gegeven om een grondige reflectie op te starten, zoals verklaard in het regeerakkoord? Werd er een parlementaire commissie opgericht? Jawel. '**Werkgroep Institutionele Zaken**' genoemd. Volgens de webstek, gestart op maandag 18 januari 2021. De regering Jambon heeft de eed afgelegd op 2 oktober 2019. Haast was er blijkbaar niet bij.

Gaf die Werkgroep gevolg aan het voorstel van de VVB om een Dossier Vlaamse Staatsvorming op te stellen? Neen. Na drie vergaderingen over de regeling van zijn werkzaamheden werd de agenda besteed aan **hoorzittingen** met externe sprekers over de bevoegdheidspakketten '**gezondheidszorg**' en '**arbeidsmarktbeleid**'.

**“ Het verleden kennen, is goed om het heden te verstaan.
Het heden interpreteren met feiten uit het verleden, is (totale) onzin.**

[Wilt u de werkzaamheden van die Werkgroep volgen? Geen probleem. Schrijft u in op de nieuwsbrief via <https://www.vlaamsparlement.be/commissies/1456916/>

2. Zijn er andere parlementaire initiatieven vanuit het Vlaams parlement te melden? Ja. Wel meestal uit dezelfde hoek.

2.1. Ik begin met de recentste stap, een ‘Voorstel van Resolutie over een proeve van Grondwet voor de toekomstige onafhankelijke Vlaamse staat’, ingediend op 24 februari door Chris Janssens en Filip Dewinter. Het draagt als parlementair stuk het nummer 657/1 (2020-2021). U kan het volledig lezen via <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1669317>

Ik beperk me hier om een deel uit de ‘toelichting’ te citeren zodat u de strekking van het initiatief kan peilen: *‘Zoals dat van de traditionele Vlaamse partijen verwacht kan worden, behept als ze zijn met een pleinvrees om voluit voor Vlaanderen te kiezen, kijkt die oproep [van de minister-president], net als de ‘voorgangers’ ervan, niet verder dan wat voor Vlaanderen in de Belgische vergrendelde structuren mogelijk is. [...] De Vlaamse Regering schuift daarmee niet alleen de verantwoordelijkheid voor de verdere ontvoogding van Vlaanderen volledig op het Vlaams Parlement af, maar ze remt tegelijkertijd elke dynamiek af die zich voorbij de Belgische inperkingen waagt.’*

a) In de toelichting lees ik tevens dat het VB met zijn resolutie, volgens eigen zeggen, de tekst van Grondwet herneemt die het Algemeen Nederlands Zangverbond en het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen in een verzoekschrift hadden gegoten. Het Vlaams Parlement heeft dat verzoek toen afgewezen, melden de indie-

ners. Zie verder onder 2.3.

b) Ook komt men te weten volgens welke stappen het VB de onafhankelijkheid van Vlaanderen denkt te bereiken. *Volgens het internationaal recht gebeurt een ordelijke opdeling in de regel via een drierapsraket. Eerst verklaart een landsgedeelte dat zich van een groter geheel wil afscheiden, zich soeverein door een soevereiniteitsverklaring uit te vaardigen. Vervolgens worden gesprekken opgestart om via onderhandelingen over te gaan tot een werkelijke boedelscheiding. Dan roept de nieuwe staat zijn onafhankelijkheid uit. Ten slotte stelt het parlement een nieuwe grondwet voor de nieuwe staat op, die bij voorkeur in een referendum aan de bevolking wordt voorgelegd.’*

2.2. In het voorstel van het VB maken de indieners melding van het ‘**Handvest van Vlaanderen**’, voorgelegd door Norbert de Batselier’. De man was voorzitter van het Vlaams parlement van 1995 tot 2006. Zijn voorstel van resolutie, samen met Herman Lauwers ingediend tijdens de zitting 2005-2006, op 15 december 2005 (stuk 623) geraakte niet besproken: <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1018827>

Politiek faalt meermaals door niet te anticiperen op de problemen en te veel die problemen maar op te lossen als ze zich stellen.

2.3. Ik eindig mijn onvolledig overzicht met de behandeling van het verzoekschrift waarover ik het eerder had (2.1.a). Vooral omdat er een verslag werd over uitgebracht en de hoorzitting over het verzoekschrift als bijlage werd toegevoegd, ook al werd het 'Verzoekschrift betreffende een Grondwet voor een Vlaamse Staat' in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken ongegrond verklaard met 10 stemmen tegen 3 en 1 onthouding. Wie het volledig parlementair stuk nr. 101/1 uit de zitting 1999-2000 wenst door te nemen, kan zulks via <https://docs.vlaamsparl.be/pfile?id=1014248>

3. En federaal? In de Kamer en in de Senaat? Daar zijn er ongebruikelijke zaken aan de hand. Maar over enige duidelijke Vlaamse onafhankelijkheid is er in de verre verte niks te bespeuren. Wat dan wel?

3.1. We starten in de Senaat, niet zozeer omwille van de nieuwe rol van dit parlement als gevolg van de 6e staats-hervorming, wel omdat Bert Anciaux (gecoöpteerd senator voor toenmalig SP.a) samen met 16 andere collega's op 17 november 2019 een in mijn ogen waardevol verzoek indiende, wel grotendeels 'vijgen na Pasen': "het opstellen van een informatie-verslag betreffende de evaluatie van de staatkundige hervormingen sinds 1970, met het oog op een inventarisatie van en een onderzoek naar een

efficiëntere en effectievere bevoegdheidsverdeling, werking van de instellingen en samenwerking tussen de federale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten".(parl.document 7-115/1).

[Volledigheidshalve moet ik er aan toevoegen dat de fractie van het VB op 20 januari een amendement indiende: het verzoek in fine aanvullen met de volgende woorden: «*of een ordelijke opdeling van het land.*» Gaat er geen lichtje op? Het boek van Annemans en Utsi over de ordelijke opdeling van België, ongeveer 10 jaar geleden uitgegeven.]

3.1.1. Echter, tijdens de plenaire vergadering van 22 januari, nadat de behandeling al een eerste keer was verdaagd, vroeg de indiener om het agendapunt van de vergaderagenda te halen. 'Uit de reacties die ik gisteren van andere partijen kreeg, leid ik af dat het beter is het voorstel niet nu te behandelen, omdat het vandaag mogelijk geen meerderheid zal halen', verklaarde hij. En Anciaux eindigde zijn tussenkomst met 'Ik roep dan ook elk parlamentslid op hierover grondig na te denken en in april zijn verantwoordelijkheid te nemen. Ik hoop dat alle partijen die mij tot enkele dagen of zelfs enkele uren geleden hun woord hadden gegeven dat ze het verzoek zouden steunen, in april hun verantwoordelijkheid zullen nemen'.

3.2. We gaan zwijgend voorbij aan de regeringsverklaring en stevenen, richting Kamer van Volksvertegenwoordigers, direct af op het verslag van 13 januari 2021 (doc.nr. 1610/063) over **de Beleidsverklaring Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing** van de twee ter zake bevoegde ministers, op 30 november 2020 ingediend (doc.nr. 1610/024).

De volledige documenten kan u lezen via respectievelijk <https://www.dekamer.be/FLWB/>

[PDF/55/1610/55K1610024.pdf](https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1610/55K1610024.pdf) en <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1610/55K1610063.pdf>

- * De huidige regering heeft een ongebruikelijke manier van handelen ingeschakeld. In plaats van op het einde van de regeringsperiode mogelijke Grondwetswijzigingen aan te pakken, heeft ze die stier al bij haar aantreden bij de horens gevat. Bovendien komt er een inspraakprocedure. In theorie meer dan deugdelijke maatregelen. Over het resultaat ervan heb ik mijn twijfels. Op het einde van de rit zullen we zien of het meer was dan enkel mooimakerij.

3.2.1. Een zeer diepgaande discussie was het niet. Meerderheidsleden durfden het niet aan om met standpunten naar buiten te komen die zouden zondigen tegen het **Bijbelregeringsakkoord**.

3.2.2. Het verslag laat eerst minister Annelies Verlinden aan het woord: *'Ze legt uit dat dit deel van de beleidsverklaring innoverend is omdat het ernaar streeft de burgers, de jongeren, de deskundigen, het maatschappelijk middenveld, de lokale overheden, maar ook de vertegenwoordigers van het beleid van het land de mogelijkheid te bieden om via een dialoogplatform deel te nemen aan een voorafgaand debat. De beleidsmakers zullen zich daarop kunnen baseren om in 2024 te komen tot een nieuwe staatsstructuur met een homogenere en efficiëntere bevoegdheidsverdeling, [...]'*. En ik laat haar eindigen met: *'De minister is er zich van bewust dat de standpunten van de partijen in het Parlement zeer uiteenlopend zijn. Elke grondige hervorming van de instellingen vereist een parlementaire meerderheid, vaak zelfs een versterkte parlementaire meerderheid.'*

3.2.3. Het dialoogplatform moet tegen einde van dit jaar klaar zijn. **Tot 25 april was er nog geen initiatief bekend omtrent de uitvoering van dat platform.**

3.2.4. Welke aanbevelingen hebben de commissieleden ingediend?

a) Vanwege de meerderheid: een enkele, nr. 8, om te verklaren dat *"de commissie instemt met de in de beleidsverklaring voorgestelde beleidsvisie en die verzoekt uit te voeren"*. Enkel deze aanbeveling werd aangenomen.

b) Vanuit de oppositie, filtreer ik enkel deze die werkelijk van zeer dichtbij aan 'onafhankelijkheid' zouden kunnen gekoppeld worden. En die, komende van de oppositie, het dus niet gehaald hebben.

ba) Vanwege N-VA hou ik enkel aandacht over voor: * nr.34. *Wij bevelen aan het confederalisme voor te bereiden.*

bb) VB had ietwat andere accenten dan N-VA: * nr.9. *Gelet op [...] ten einde niet een zoveelste staatshervorming voor te bereiden, maar te werken aan een Copernicaanse omwenteling van de instellingen met als doel de huidige niet functionerend dubbel democratie die dit land is om te vormen tot twee zo zelfstandig mogelijke democratieën. [...]*

3.2.5. De vragen en betogen zelf van de commissieleden, en de vele andere aanbevelingen laat ik verder onvermeld. U kan die zelf nalezen in het verslag.

Staatsstructuren zijn nooit in steen gebeiteld

3.3. Nog steeds in de Kamer, werpen we een blik op de parlementaire initiatieven, evenwel beperkt tot deze die ingediend werden vanaf de laatste zittingsperiode (na de verkiezingen van 26 mei 2019) en die tevens kunnen gekoppeld worden aan de begrippen 'onafhankelijkheid' of andere vormen van 'autonomie' ten aanzien van Vlaanderen (al dan niet m.i.v. Brussel). Steeds vanuit dezelfde hoek, volgen hierna, in chronologische volgorde, de voorstellen van N-VA en VB.

[55K1053001.indd \(dekamer.be\)](#)
(document nr. 1053/1)(24/02/2020)
(VB)

Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet. Strekking van het initiatief:

- * *Het Belgische federalisme is niet meer dan een methode om de kunstmatige en volstrekte overbodige Belgische staat in stand te houden en is fundamenteel ondemocratisch omdat de Vlaamse meerderheid erdoor opzij gezet wordt en de Walen als minderheidsvolk alle belangrijke beslissingen op federaal vlak kunnen blokkeren. Deze vorm van contrafederalisme zorgt voor een immobilisme dat uiteindelijk geen van beide volksgemeenschappen ten goede komt en leidt tot wederzijds onbegrip.*

* [...] Brussel, dat in de visie van de indieners integraal deel uitmaakt van Vlaanderen en waarop Wallonië geen enkele aanspraak kan maken

- * *De grondwetsherziening tijdens de volgende legislatuur moet in de visie van de indieners leiden tot de ontbinding van de Belgische pseudo-federatie en tot de verwerving van soevereiniteit door de volksgemeenschappen die thans nog deel uitmaken van het Belgische staatsverband.*

[55K1511001.indd \(dekamer.be\)](#) (document nr. 1511/1)(15/09/2020)(VB)

Voorstel van resolutie met het oog op de voorbereiding van een ordelijke opdeling van België.

- * Voor wie het boek van Annemans en Utsi onder die titel van 2010, of dat van Annemans alléén uit 2016, niet meer op de kop kan tikken, vindt in dit voorstel er een synthese van. Het voorstel van resolutie verzoekt de federale regering:
  1. zich te onthouden van gelijk welke beslissing of bevoegdheidsuitoefening die op welke wijze dan ook strijdig zou kunnen zijn met een statelijke soevereiniteitsverklaring door het Vlaamse of Waalse deelgebied benoorden of bezuiden de overeenkomstige gewestgrens;
  2. zich in dat geval ter beschikking te houden van het door Vlaanderen en desgevallend Wallonië gecreëerde overlegniveau dat besluiten zal treffen over de verdeling van de activa en passiva van de Federale Staat en over de werking van het tussentijdse bestuur.

<https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1686/55K1686001.pdf> (document nr.1686) (03/12/2020)(N-VA)

Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet. Enkele citaten uit de toelichting:

- * [...] *Het heeft geen zin om energie te verspillen aan een nieuwe rondje staatshervorming, waarbij weer wat heen-en-weer wordt geschoven met bevoegdheden. Het resultaat kan alleen maar zijn dat nog wat meer versnipperde bevoegdheden de werking van alle overheden verder bemoeilijken. [...]*
- * *De Confederatie België zal bestaan uit twee deelstaten, Vlaanderen en Wallonië. De regio Brussel Hoofdstad en de Duitstalige regio krijgen een bijzonder statuut. Vlaanderen en Wallonië zijn eigenaar van alle bevoegdheden, behalve deze die zijn overgedragen aan de Confederatie. Brussel blijft bevoegd voor grondgebonden aangelegenheden. De Duitstalige regio oefent de bevoegdheden uit die zij nu heeft als Duitstalige Gemeenschap. In onderling overleg met Wallonië kan zij bevoegdheden van Wallonië overnemen.*
- * *Teneinde de Confederatie tot stand te brengen tekenen Vlaanderen en Wallonië een Grondverdrag.*

DBC. Hebben de overige partijen, vertegenwoordigd in de parlementen, zich nog nooit uitgesproken over een ander staatsbestel, richting meer zelfbeschikking voor Vlaanderen (met of zonder Brussel), ook al namen ze geen enkel parlementair initiatief?

- * De webstekken van de respectieve partijen zijn de bron van deze zoektocht. Omdat zowel Groen, Vooruit als PVDA/PTB die richting niet wensen in te slaan, heb ik hun denkbeelden over de Belgische staatsordening niet overgenomen.
- * Gelet op de ruimte die mij kon toebedeeld worden in dit nummer heb ik de meningen van Open VLD en CD&V

minimaal weergegeven.

- * Wens je in een notendop te weten te komen welke staatsstructuur de voorkeur geniet van de Vlaamse partijen, webstruin (surf) dan naar het overzicht van de VRT: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/01/23/staatsstructuur-volgens-partijen/>
- * En bij het Brusselse weekblad BRUZZ kan u terecht om meer te vernemen over de partijstandpunten inzake Brussel: <https://www.bruzz.be/politiek/de-toekomst-van-belgie-wat-willen-de-verschillende-partijen-voor-brussel-2020-01-22>
- * Voor VB en N-VA hoef ik niet in herhaling te vallen. Het volstaat u te laten voeren naar <https://www.vlaamsbelang.org/programma/> en https://www.n-va.be/sites/default/files/generated/files/dossier/definitieve_congresbrochure.pdf

1. Open Vld.

Via de webpagina <https://www2.openvld.be/onze-partij/archief/> kan u de verschillende Verklaringen waarheen hierna verwezen wordt, lezen of ophalen.

- * Met de **Novemberverklaring van 2002** opteerde de (nog niet Open) VLD voor de evolutie naar een confederaal België in een sterke en uitgebreide Europese Unie.
- * Die keuze bleek niet zo definitief te zijn. In de **Toekomstverklaring** is het geloof in het confederalisme van 10 jaar geleden, omgebogen naar federalisme.
- * Maar de evolutie is nog niet voltooid, het federalisme blijft wel overeind. Maar woorden als kerntaken, herfederaliseren, transparant bestuur, Brussel

blijft een stadsgewest maakten ook de dienst uit op het **Vrijheidscongres** van november **2017**.

2. CD&V

Bij deze partij staan hun standpunten over de staatsstructuur verspreid op hun webstek. Ik moest kortwieken. Ik beperk me tot een subjectieve selectie van de hoofdgedachten. Meer lezen kan uzelf op <https://www.cdenv.be/>. Klik ook het **Kerstmanifest** aan en rol naar blz. 19.

De selectie.

- * We gaan uit van een positief confederaal model dat het zwaartepunt bij de deelstaten legt.
- * Staatsstructuren zijn nooit in steen gebeiteld. Ze zijn in permanente evolutie.

- * [...] Het subsidiariteitsbeginsel is ook ons uitgangspunt voor de bevoegdheidsverdeling tussen verschillende overheden. Beleid moet gevoerd worden op het niveau dat er het meest geschikt voor is en waar een bevoegdheid het meest efficiënt kan worden uitgeoefend. Maar steeds zo dicht mogelijk bij de burger.
- * De huidige (lees, zesde) staatshervorming is dus wel degelijk een grote versterking van de deelstaten. Voor CD&V ligt het eindpunt van het versterken van deze deelstaten heel duidelijk **binnen een Belgische context**.
- * Wie een volgende stap wil zetten zal **een akkoord** moeten maken op federaal niveau en met de andere deelstaten.
- * Wie een volgende institutionele ronde wil moet een federale regering willen vormen.

**" Zonder dwarsliggers
ontsporen de treinen**

AGENDA

Het Rijk der Vrijheid mag dan al een terrasje dichterbij gekomen zijn, toch blijft het gissen en improviseren om coronaveilig een activiteit te organiseren. De cijfers van de ziekenhuisopnames bepalen het jojospel van toelatingen voor buiten- en zeer zeker voor binnenactiviteiten. We volgen niet het voorbeeld (?) van La Boum noch andere strandparty's. Voorzichtigheid blijft voornamelijk de boodschap.

DAENSDAG, zondag 6 juni 2021

Covid-19 blijft spelbreker. Er volgt geen traditionele Daensviering (mis, toespraak en bloemenneerlegging aan het monument op het Aalsterse Werfplein, bijeenkomst en receptie) noch in Aalst, noch in de Ninoofse abdijkerk, zoals eerder voorgenomen.

Wel wordt op zondag 6 juni e.k. om 11 u. een digitale streaming van beelden aan het Daensmonument in Aalst (korte boodschap, getuigenissen, kransneerlegging) gehouden. De 'link' volgt om de streaming op uw pc, laptop of smartphone te volgen.

FOTOWEDSTRIJD

'Een rebelse klik met Vlaanderen/met jouw gemeente'

Met fototoestel en/of smartphone in de hand biedt het rebelse daensisme een rijke foto-inspiratiebron. De wedstrijd loopt tot 31 september e.k.

Info: martien.bode@cultuurlabvlaanderen.be, of 0485 50 83 60.

94^e IJZERBEDEVAART, zondag 5 september, Diksmuide

POETISCH-MUZIKALE DAENSWANDELING,

Aalst, zondag 17 oktober 2021

Van de gebruikelijke datum in juni wordt uitgeweken naar 17 oktober, in de hoop dat bijeenkomsten in binnenruimten niet langer belemmerd worden.

AAN HET GRAF VAN ADOLF EN PIETER DAENS, maandag 1 november, 10 u.

Korte, maar traditierijke samenkomst aan het Daens-familiegraf.

PRIESTER DAENS VREDESLOOP,

Aalst, zondag 14 november 2021

INSPIRATIEBEURS, donderdag 14 april 2022,

Ijzertoren, Diksmuide

Deelname van het Priester Daensfonds.

EUROPESE UNIE EN FRAUDE IN LATIJNS-AMERIKA

De Europese Unie blijft de wereld bekijken doorheen een ouderwetse bril, die blijkbaar haar bijziendheid niet bijstuurt, maar integendeel de kortzichtigheid in stand houdt. Dat is onder meer te merken in haar optreden tegenover de Latijns-Amerikaanse staten. Dat optreden is simpelweg een blauwdruk van de manier waarop de Verenigde Staten ginder te werk gaan. Neem nu het inschatten van fraudepraktijken bij verkiezingen in Latijns-Amerikaanse landen. Zoals altijd wordt hier tewerk gegaan met twee maten en twee gewichten. En dat in twee richtingen. In landen die onder het gezag van de VS proberen uit te komen, wordt tijdens de verkiezingen fraude gepleegd. In landen die de VS als hun bondgenoten beschouwen, wordt de uitslag van de verkiezingen klakkeloos aanvaardt zoals hij door de betreffende regeringen voorgeschoteld wordt. En als fraude toch erkend wordt, komen er geen afdoende reacties.

AMBASSADEUR VAN DE EUROPESE UNIE DOOR VENEZUELA DE LAAN UITGESTUURD

Onlangs vaardigde de Europese Unie nieuwe maatregelen uit door negentien Venezolanen toe te voegen aan haar eenzijdige lijst van 'gesanctioneerden,' als vergelding voor de parlementsverkiezingen van 6 december 2020, die zij als 'onwettig' beschouwde en volgens haar gekenmerkt waren door een 'gebrek aan garanties.'

Isabel Brilhante Pedrosa, de ambassadeur voor de Europese Unie in Venezuela werd het land uitgestuurd. Ze kreeg tweeënzeventig uur tijd om het Venezolaanse grondgebied te verlaten, overeenkomstig de internationale praktijk. Het was Jorge Arreaza, de Venezolaanse minister van Buitenlandse Zaken die haar op 24 februari persoonlijk op de hoogte bracht van het besluit.

De dag voordien keurde de Nationale Vergadering een overeenkomst goed waarin de regering werd verzocht de diplomate "persona non grata" te verklaren en haar het land uit te zetten. Met eenparigheid van stemmen hechtte het Parlement zijn goedkeuring aan het voorstel. Bovendien drongen de volksvertegenwoordigers erop aan de overeenkomst inzake de werking van het Kantoor van de EU in Caracas te herzien. Die eenparigheid van stemmen is wellicht te wijten aan het feit dat het Parlement vond dat de houding van de Europese Unie nieuwe obstakels creëert in de normalisering van het land. Immers onder de personen die gesanctioneerd werden figureren ook leden van de oppositiepartijen die 'anti-chavist' zijn, maar die wel deelnamen aan de verkiezingen.

De Venezolanen verwijten de Europese Unie dat zij actief deelneemt aan de meer dan 450 eenzijdige dwangmaatregelen die de Verenigde Staten tegen het land hebben uitgevaardigd.

De Europese Unie stuurde echter geen waarnemers naar de verkiezingen. Op de uitnodiging van de Venezolaanse regering verontschuldigde ze zich met 'gebrek aan tijd.' Die

afwezigheid staat in schril contrast met de aanwezigheid van 1.500 waarnemers (ook uit België) en de 300 vertegenwoordigers van 34 landen.

De opinies van de Europese Unie zijn met andere woorden gebaseerd op gegevens die komen uit bronnen van derden. Daaruit besloten de Venezolaanse autoriteiten dat de dwangmaatregelen van de EU gemotiveerd zijn door beweegredenen om tussen te komen in de interne politiek van het land.

Het is ten overvloede bekend wie die 'derden' zijn die de Europese Unie van informatie over Latijns-Amerika voorzien. En dat die informatie niet alleen gekleurd is, maar dikwijls regelrecht fake news is werd door Mike Pompeo, de minister van Buitenlandse Zaken onder de regering van Donald Trump himself met zoveel woorden bevestigd. Zonder blikken of blozen verklaarde hij voor een groep studenten van de Universiteit van Texas op 15 april 2019: 'Ik was directeur van de CIA. We logen, we bedrogen, we stalen. Het was alsof we complete trainingscursussen kregen.'

GEFRUSTREERDE ELITES IN BOLIVIË

Bij de verkiezingen van oktober 2019 in Bolivië was zittend president Evo Morales aan de winnende hand. Zelf spruit van een Aymara-gezin en boerenleider slaagde hij erin tijdens zijn mandaat de inheemse en achteruitgestelde bevolking een nieuw elan en kansen te geven. Tot grote ergernis van de elites en de westers-georiënteerde middenklasse en de Amerikaanse bedrijven. Deze laatsten zagen met lede ogen hoe de regering bepaalde productiebronnen nationaliseerde. De Organisatie van Amerikaanse staten (OAS),

in het gareel gehouden door de VS, sloeg alarm en had het over fraude. Een paar in de Amerikaanse 'School of the Americas' opgeleide legerofficiërs zetten de president het land uit. Daarop werd een voorlopige, onwettelijke regering in het zadel geholpen. Ook tijdens deze fraudezaak vielen talrijke doden. Achteraf bleek nog maar eens hoe de VS met fake news de Latijns-Amerikaanse politiek naar hun hand willen zetten.

'Wij hebben de statistische gegevens van de OAS nauwkeurig bestudeerd en problemen gevonden met hun methoden,' meldde Francisco Rodríguez, een econoom die Latijns-Amerikaanse Studies doceert aan de universiteit van Tulane, New Orleans, Louisiana. 'Als we die problemen oplossen, verdwijnen de resultaten van de OAS en is er geen statistisch bewijs van fraude.' Fraude werd eerder begaan door de gefrustreerde elites, die de uitslag van de verkiezingen niet erkenden en daarop - wat door sommigen achteraf genoemd werd - een staatsgreep pleegden.

ELECTORAAL SYSTEEM GEGRASHT IN HONDURAS

De grondwet staat in Honduras geen herverkiezing van de zittende president toe.

Toch slaagde Juan Orlando Hernández bij het Hooggerechtshof erin een tweede termijn toe te staan. Vijf onder de rechters waren door Hernández aangesteld.

Voor die verkiezingen van november 2017 kozen de Alliantie van de Oppositie tegen de Dictatuur en andere sociale sectoren Salvador Nasralla als presidentskandidaat. Hij stelde als hoofdthema van zijn regeringsprogramma de strijd tegen de corruptie voor. Hun overwinning leek eclatant, tot de tellingen verschillende keren stilgelegd werden toen het erop leek dat Nasralla op een flinke voorsprong lag. Vervolgens beging het Hoge Verkiezingstribunaal (TSE) een reeks anomalieën. Ondermeer sloot het voortijdig de stembusgang en zag nadien een reeks onregelmatigheden over het hoofd, zoals het veronachtzamen van het werk van de opzichters, het vervoer van verkiezingsmateriaal in koffers zonder veiligheidszegel, het kopen van stemmen. Na de bekendmaking van de voorsprong van Nasralla op Juan Orlando Hernández crashte het electorale systeem. En toen het zich opnieuw stabiliseerde had Hernández een voorsprong. Nasralla accepteerde de uitslag niet en zijn aanhangers gingen de straat op. Daarop volgden geweld door de Hondurese strijdkrachten en een door de regering afgekondigde staat van beleg. Hierbij kwamen zo'n tweeëntwintig mensen door politiekogels om het leven. Op 4 december 2017 werd de frauduleuze kandidaat tot president uitgeroepen.

Ondertussen werden door buitenlandse waarnemers veel onrechtmatigheden geconstateerd. Zo signaleerde José Miguel Vivanco, de directeur van Human Rights Watch voor de Amerika's (HRW) 'afdoende

aanwijzingen van verkiezingsfraude.'

Terloops zij gezegd dat op 3 augustus 2019 een Amerikaanse openbare aanklager hem en zijn jongere broer, Juan Antonio Hernández drugshandel en het in bescherming nemen van drugshandelaren ten laste legde.

OP VOORHAND BUITENSPEL GEZET IN GUATEMALA

Waar begint en eindigt fraude? Fraude kan ook gepleegd worden nog voor de verkiezingen aan de gang zijn. Bij voorbeeld door bij voorbaat bepaalde kandidaten te verhinderen om zich effectief kandidaat te stellen. Wat weleens gebeurt met personen die zeer populair zijn en de meeste kans hebben om te winnen. Zoals gebeurde in Guatemala.

Thelma Aldana was Procureur-generaal en hoofd van het Openbare Ministerie van 2014 tot 2018. Tijdens haar ambtstermijn werkte haar ministerie nauw samen met de Internationale Commissie tegen de Straffeloosheid (CICIG), gepromoot door de Verenigde Naties. Die werd geïnstalleerd in december 2006 in het land dat kreunde onder corruptie en straffeloosheid. Onder de laatste voorzitter, de Colombiaanse jurist Iván Velásquez, werden verscheidene onderzoeken op hoog niveau uitgevoerd, waaronder het corruptieschandaal La Línea dat eindigde

met het aftreden en de arrestatie van president Otto Pérez Molina en vicepresidente Roxana Baldetti. Naast talrijke zaken werden ook de voormalige presidenten Álvaro Colom en Álvaro Arzú onder de loep genomen. Voormalig president Jimmy Morales Cabrera stuurde in september 2019 de Commissie de laan uit nadat een onderzoek voor corruptie tegen hem en zijn broer in volle gang was.

Thema Aldana werd voor de algemene verkiezingen van 2019 door de politieke partij Movimiento Semilla als presidentskandidaat voorgedragen. Zij was vast besloten de strijd tegen de corruptie verder te zetten zonder de ruggensteun van de buiten gegooide internationale commissie CICIG.

Op de valreep werd ze aangeklaagd voor verduistering en geknoei. De aanklachten die haar kandidatuur verhinderden lopen nog tot op vandaag in reserve, en de rechter die het aanhoudingsbevel indiende, werd ervan beschuldigd de volgende dag een nieuwe auto van het Secretariaat voor Administratieve Zaken en Veiligheid (SAAS) te hebben ontvangen. Dit leidt tot de overtuiging dat haar kandidatuur werd afgewezen om te voorkomen dat zij president zou worden.

EUROPA GEVANGEN DOOR ZIJN EIGEN STRATEGIE TEGENOVER HAÏTI

In Haïti weet iedereen dat president Jovenel Moïse voor vijf jaar verkozen werd. Zijn mandaat liep af op 7 februari dit jaar. Volgens een zeer persoonlijke interpretatie van de Haïtiaanse grondwet besloot hij toch nog maar een jaar verder te regeren. Hij zou de tijd nemen om een grondwettelijk referendum en verkiezingen te organiseren. Dit besluit leidde tot een golf van protesten in het land.

Frédéric Thomas van het Centre Tricontinental van Louvain-La-Neuve (CETRI) schreef op 25 februari dienaangaande dat Haïti op het punt staat te imploderen. De Verenigde Staten en de Verenigde Naties steunen Jovenel Moïse en zijn verkiezingsprogramma, wat ter plaatse tot woede leidde. Europa, in verlegenheid gebracht, gevangen door zijn eigen strategie, zwijgt.

Nog volgens Frédéric Thomas is de huidige crisis het resultaat van een strategie van verval, waaraan de internationale gemeenschap heeft bijgedragen. Sinds 2018, geconfronteerd met een ongekende golf van mobilisaties, die gericht waren tegen corruptie, armoede en ongelijkheid, heeft Jovenel Moïse gereageerd met minachting en repressie. De situatie is verder verslechterd, vooral wat de onveiligheid betreft: het aantal moorden en ontvoeringen door gewapende bendes is toegenomen.

GOEDSCHIKS KWAADSCHIKS OVERGENOMEN DOOR DE EUROPESE UNIE

Uit dit alles kunnen we besluiten dat de Europese Unie niet echt geïnteresseerd is in de democratische gang van zaken in Latijns-Amerika. Moeiteloos is een lijn te trekken tussen landen die de VS als bondgenoten beschouwt en andere die proberen onder hun gezag uit te komen. Die lijn wordt goedschiks kwaadschiks door de Europese Unie overgenomen. Sommige landen krijgen dan verregaande sancties over zich heen, tot soms ontwrichtende maatregelen van de samenleving zoals Venezuela, omdat volgens inschattingen fraude gepleegd werd tijdens de verkiezingen. Andere landen gaan ongestoord hun gangen en krijgen in het beste geval vermaningen.

Artikel gepubliceerd op 5 maart 11. op www.dewereldmorgen.be

Bronnen:

*<https://www.resumenlatinoamericano.org/2021/02/24/venezuela-asi-es-que-se-gobiernadecclaran-persona-no-grata-a-la-embajadora-de-la-union-europea-video/>

*<https://www.telesurenglish.net/news/We-Lied-Cheated-and-Stole-Pompeo-Comes-Clean-About-CIA-20190424-0033.html>

In de stad van de 'stekskesfabrieken' lichtte historicus en gewezen burgemeester Freddy De Chou de geschiedenis van de sociale strijd in zijn stad toe. De lezing werd georganiseerd naar aanleiding van de daguitstap (in pre-coronatijden) van het Priester Daensfonds naar Geraardsbergen. In nummer 3/2020 van 'Daens Vandaag' werd als inleiding op het groot verhaal de sociaaleconomische situatie geschetst in de Denderstreek voor de Eerste Wereldoorlog. Nu komt de sociaal-economische situatie in Geraardsbergen met 'De eerste sporen van socialisme' aan bod.

SOCIALE STRIJD EN DAENSISME IN GERAARDSBERGEN ^{DEEL4}

De eerste sporen van socialisme

In Geraardsbergen vinden we voor het eerst in 1869-1871 sporen van een politieke socialistische beweging. Er ontstaat dan een afdeling van de Eerste Internationale. In oktober 1872 leggen sigarenmakers van Geraardsbergen het werk neer voor loonsverhoging. Ze worden hierbij financieel ondersteund door het Internationaal Werkliedenverbond (IWV) van Brussel, Gent en Charleroi . Er is zeker ook steun van het Antwerpse Sigarenmakersverbond, waarmee enkele sigarenmakers van Geraardsbergen goede contacten hebben . De werkstaking kent een matig succes, maar geeft geen aanleiding tot een blijvende lokale organisatie. In 1877-1878 worden de socialisten en internationalisten opnieuw actief in de stad. Op 6 januari 1879 besluit de gemeenteraad een adjunct-commissaris aan te stellen "omdat er onrust in de stad is ontstaan

door de agitatie van socialisten en internationalisten."

Op 30 maart 1879 komt Constant Goetschalck , propagandist van de Eerste Internationale, vergezeld van Edward Anseele naar Geraardsbergen om contact te nemen met een 15-tal leden van de lokale afdeling. De vergadering vindt plaats bij een zekere Vandenbosch in de buurt van het station. Het verslag van een infiltrant van de Staatsveiligheid vermeldt ook de naam van een Dewilde en de voornaam van een zekere Paul .

Op 2 juni 1879 houdt de Vlaamse Socialistische Partij ondanks heftige tegenkanting haar semestrieel congres in Geraardsbergen . Een Gentenaar (waarschijnlijk Anseele) spreekt er voor een honderdtal aanwezigen over de verdeling van de rijkdom en het aandeel van de arbeiders in de winsten .

De Werkersbond en de werkstaking van de sigarenmakers van 1879-1880

In september 1879 weigert sigarenfabrikant Clarot de eisen van zijn arbeiders, allemaal leden van De Werkersbond, in te willigen en geeft er de voorkeur aan zijn atelier te sluiten.

Een maand later leggen sigarenmakers van de firma's D'Hont-Kina, De L'Arbre & Cie, Aimé Byl en Felix De Moor het werk neer, omdat te veel leden van hun Werkersbond afgedankt worden. Ze kanten zich eveneens tegen een zekere vorm van arbeidsverdeling, waarbij een deel van het werk aan arbeiders van een lagere rang, de poppenmakers, wordt toevertrouwd.

Om de toenemende macht van de Werkersbond te breken, organiseren ook de werkgevers zich. Ze dulden immers geen inspraak in hun beleid. De patroons D'Hondt, Byl en De Moor doen een beroep op arbeiders en arbeidsters uit Eindhoven en Valkenswaard om de productie over te nemen en om de stiel aan te leren aan meisjes. Dat heeft voor gevolg dat de gemoederen nog meer verhitten. Dagelijks, maar het hevigst op zondag en maandag, zijn er samenscholingen. De Nederlandse arbeiders en arbeidsters, evenals de werkwilligen en de leermeisjes, worden gehinderd en uitgejouwd op weg naar hun werk. Soms komt het zelfs tot handgemeen.

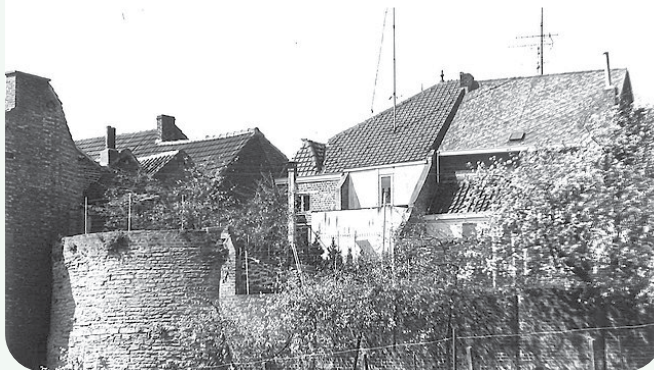
Op 29 januari 1880 vraagt schepen Cyrille Spitaels aan de procureur des konings om in te grijpen en op 13 februari 1880 herhaalt zijn verzoek aan de procureur. Op 23 februari worden samenscholingen verboden op basis van een nieuw politiereglement.

Een week later, op 29 februari en 4 maart 1880, veroordeelt de rechtbank van Oudenaarde op basis van artikel 310 van het strafwetboek dertien stakers tot gevangenisstraffen van twee tot zeven maanden. De voorzitter van de Werkersbond, die tot zeven maanden veroordeeld is, wordt onmiddellijk aangehouden. De staking is hiermee gebroken.

De staking en vooral de repressie hierna scherpen het klassenbewustzijn bij sommige sigarenmakers gevoelig aan. Ze zullen nauw betrokken zijn bij het ontstaan van de socialistische partij in 1885 en de stichting van de coöperatieve De Verbroedering in 1900. Hoewel de werking van de Werkersbond door de veroordeling flink wordt afgeremd, is hij in 1887 opnieuw actief. De sector ondergaat eveneens een grondige wijziging. Het maken van sigaren is niet langer voorbehouden aan mannen, maar ook vrouwen nemen voortaan deel aan de productie. Het vervaardigen van de rookwaren verplaatst zich ook voor een deel van de sigarenmakerij naar de gezinswoning. Hierdoor ontstaan de daaropvolgende jaren tientallen kleine productiekernen in Geraardsbergen en omliggende gemeenten. Het zijn onder andere deze ondernemende

thuisarbeiders, die in het laatste decennium van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw massaal zullen uitwijken naar de Verenigde Staten (vooral naar Boston).

¹ *De Werker* van 2 november 1872, p. 3; D. DE WEERDT, *De Belgische socialistische arbeidersbeweging op zoek naar een eigen vorm 1872-1880*, Antwerpen, 1972, p. 118.

² *Kasboek van het Antwerpse Sigarenmakersverbond* (gesticht in 1868) in Amsab-ISG, Gent.

³ Zie voetnoot 9.

⁴ F. DE CHOU, *Het stedelijk politiekorps, in Champetters en Gendarmen. Kroniek van de politie en rijkswacht in Geraardsbergen en Lierde*, Geraardsbergen, 2012, p. 9; SA Geraardsbergen, beraadslagingen gemeenteraad. 1875-1881, zitting van 6 januari 1879.

⁵ Constantinus (Constant) Goetschalck wordt geboren in Ekeren op 7 juli 1853 als zoon van tuinier Franciscus en van Suzanne Franck. Hij is propagandist van de Eerste Internationale en later socialistisch schepen van Antwerpen. Hij sterft in Antwerpen op 13 december 1923.

⁶ SA Brussel, documenten betreffende de vergaderingen van de Eerste Internationale, kopie ter beschikking gesteld door Emiel DE NAUW. Zie eveneens E. DE NAUW, 30 maart 1879. Sectie van de 1e socialistische internationale te Geraardsbergen, in Voor Allen, 1981, nr. 33, p. 4, nr. 34, p. 2, nr. 36, p. 5.

⁷ In april 1877 wordt onder invloed van de Gentse sectie van de Eerste Internationale de Vlaamse Socialistische Partij opgericht. In 1879 smelt deze samen met de Brabantse Socialistische Partij en vormt dan de Belgische Socialistische Partij.

⁸ *De Volkswil* van 8 juni 1879, p. 2.

⁹ *De Denderbode* van 8 juni 1879. "Meeting der socialist", p. 2.

¹⁰ Literatuur: E. DE NAUW, o.c.; A. RUIZ, Geraardsbergen ... en de ontvoogdingsstrijd van de werkende klasse, Zele, 1981, p. 127-135.

¹¹ Victorien Clarot, geboren in Deux-Acres op 27 februari 1853 en gestorven in Geraardsbergen op 14 maart 1890. Hij krijgt de eerste burgerlijke begrafenis in Geraardsbergen. Victorien is eerst tabakshandelaar en sigarenfabrikant, later wordt hij drukker in de Nieuwstraat. In 1882 start hij met de uitgave van het liberale weekblad *De Volksverdediger*. Hij stelt zich in 1884 kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezing op de progressief-liberale lijst *De Werkersvereniging*. Zie ook J. DE RO, *Monumenten van papier en karton. De moderne geschiedenis van Geraardsbergen op maat van papiermakers, drukkers en fotografen*, Geraardsbergen, 2012, p. 126-127.

¹² RAG, MGA Geraardsbergen, GEM53, nr. 107/164 en nr. 107/165. Volgens deze bijna identieke rapporten van Cyrille Spitaels, dienstdoende burgemeester, aan de procureur van 13 februari 1880 en aan de gouverneur van 23 februari werd "drie jaar geleden onder de benaming *Werkersbond* een internationalistische vereniging in de stad opgericht".

¹³ Op.cit.

¹⁴ Op.cit.

¹⁵ RAG, MGA Geraardsbergen, GEM53, nr. 107/163. Brief van schepen Cyrille Spitaels aan de procureur des konings van 29 januari 1880.

¹⁶ RAG, MGA Geraardsbergen, GEM53, nr. 107/164.

¹⁷ SA Geraardsbergen, beraadslagingen gemeenteraad 1875-1881, zitting van 23 februari 1880.

¹⁸ Artikel 310 van het strafwetboek komt in 1866 in plaats van de (Franse) wet Le Chapelier, die het verenigen met het doel samen te spannen tegen de staat, de ondernemer of de gebruiker verbood. Artikel 310 voorziet in straffen en boetes voor het gebruik van geweld bijstakingen en het uiten van bedreigingen aan het adres van de werkgever en werkwilligen. De straffen staan meestal niet in verhouding tot de feiten.

¹⁹ Vooruit van 17 november 1887 p. 3. De Werkersbond reageert dan door middel van een pamflet aan de burgerij op een omzendbrief van Louis Byl over de toestanden in zijn lucifersfabriek.

²⁰ E. BORREMANS, P. CATTELAÏN, J. DE COSTER, M. DE HALLEUX, J. DE MAEYER, J. FLAMANT, G. VANDERMARLIÈRE, R. VAN ONACKER, E. VERBOUW, F. VERELLEN, *Tabaksgeot en Sigarenglorie*, Geraardsbergen, 1987, p. 35.

²¹ Volgens de nijverheidstelling van 1896 zijn er in de stad 204 zelfstandige sigarenmakers waarvan de meesten zonder personeel.

Vervolg in 'Daens Vandaag' 3/2021:

- **De eerste sporen van socialisme**
  - De werkstaking van de lucifersarbeiders van 1886
  - De Commissie van het Werk 1886
  - De strijd voor het Algemeen Stemrecht 1891
- **De parlementsverkiezingen van**
  - 14 oktober 1894
  - 22 mei 1898
  - 27 mei 1900
  - 25 mei 1902
  - 29 mei 1904
  - 24 mei 1908
  - 2 juni 1912
  - 24 mei 1914

WIJ, MARK CAVENDISH

Een tweede leven, we verdienen het na de covid-wurg-greep. Zuchten en zeuren horen er niet langer bij, net zo min als de tred van de gewoonte. Zagen we nog een enkele keer, dan is het omdat we erom geven. Humor moet, zelfs bijtende humor mag zolang er kruiding met zelfspot bijhoort. We schrappen schrijfster Dorothy Parker (1893-1967) van ons favorietenlijstje sarcastica. Haar zelfrelativering bereikte een Mont Everest-piek toen zij voor het opschrift op haar urne 'Excuse my dust', Sorry voor het stof, bedacht.

In ons tweede leven krimpen we niet, worden we geen stof, geven we anderen niet de schuld. We rechten onze rug, scherpden het potlood van onze creativiteit, worden ruimdenkender, weigeren we nog te verliezen en vieren we samen onze vrijheid.

Samengevat: we reïncarneren als Mark Cavendish. Vanuit mijn zetel klonken mijn alle grammaticale en andere uitspraakregels overtredende vreugdekreten luid, langdurig en boordevol ontladende emotie. De oude wolf, teruggekeerd naar de roedel, knoopte weer aan bij zijn fameus sprinterspalmars. Niet één maar meteen dominant vier keer in één Turkse week. Patrick Lefevere werd er zowaar emotioneel van.

Het zou op een vrijdag de dertiende kunnen gebeurd zijn, maar de leiste in mijn geheugen griffelt: maandag 12 in grasmaand april 2021, Konya, Turkije. Meer dan drie jaar na 8 februari 2018 stond de man van Man droog. Geen vrijwillige quarantaine, geen opgelegde lockdown, maar de sprintreus werd geveeld door een mix van het Epstein-Barrvirus, slechte zadelpositie en ploegen die niet langer voluit gingen voor geloof in ervaring en vakmanschap van The Manx Express. Maar de 'ouwe' is niet versleten. Hij trok een nieuw Quick Step-rennerspak aan en wist zich opnieuw omringd door hongerige wolven die zich nooit tevreden stellen met wat ze eerder verorberd hebben. Ze willen meer. Ze leunen tegen elkaar aan. Ze doen het steeds opnieuw, maar altijd beter en anders. Die wolven rijden niet naar Omsk in de 'Dodenrit' van Doctorandus P.. Zij rijden steeds opnieuw samen de rit van hun leven.

Niet alleen bij een renner gebeurt het in zijn/haar hoofd. Ook in het verenigingsleven tonen we opnieuw en opnieuw dat we niet versleten zijn. Niet versleten als betrokken lid van het Priester Daensfonds, niet op het moment dat het er toe doet – de bevrijding uit de coronawurggreep – opgeven in de koers. We behandelen het Priester Daensfonds als familie. Net als voor een familielid geldt: als je op het punt hebt gestaan om haar te verliezen, besef je pas echt hoeveel je van haar houdt.

Het belang van onze vereniging en van het verenigingsleven tuit court voor onze sociale binding relativeren we niet weg. We zijn geen naamplaatje op een urne, we zijn niet herleid tot stof. We zeggen geen 'sorry'. Na een pandemievroogte van anderhalf jaar – hebben we de grootste wolvenappetijt.

We maken in de komende maanden 'kattensprongen' als de oude Cavendish. Haal je fototoestel of smartphone boven en neem deel aan de fotowedstrijd 'Een rebelse klik met Vlaanderen' (zie pag. 28-29 in vorig nummer van 'Daens Vandaag'. Wat is jouw rebelse klik met jouw stad of gemeente? Het daensisme biedt een lange oplistng van rebelse figuren.

Vakantietijd? Schaf je 'Liefdesverklaring aan de Nederlandse taal' van de Roemeense Mira Feticu aan. Het boek telt 43 hoofdstukken en

215 pagina's. Een andere aanrader is 'Gedachten over onze tijd' van Tommy Wieringa. Noteer de eerder uitgestelde poëtisch-muzikale Daenswandeling, nu gepland op zondag 17 oktober e.k. Op maandag 1 november volgt de traditierijke bijeenrond rond het Daens-familiegraf. Het Priester Daensfonds is present op de Inspiratiebeurs van donderdag 14 april 2022 in de IJzertoren. Wil je een eerdere afspraak in Diksmuide? Noteer dan de 101e IJzerbedevaart op zondag 5 september 2021. Wie niet (mee)sprint, is gezien.

■ Johan Velghe

Te koop: **15-delige reeks 'Twintig eeuwen Vlaanderen'**

Prachtige uitgave over de geschiedenis van Vlaanderen, de Vlaamse beweging, de Vlaamse gemeenschap, kunst en wetenschap, Vlaamse figuren, oude en nieuwe visies, ... - 37,50 euro.
Info: Erik Dhondt, okire1215@outlook.com

Colofon

Socioculturele vereniging

PRIESTER DAENSFONDS vzw

Maatschappelijke zetel:

Stadhuis, Grote Markt 3, Aalst (géén correspondentie-adres)

Correspondentie-adres:

Middelkouter 68, 9450 Haaltert

E-post:

info@daens.org

Website:

www.daens.org

Raad van Bestuur en Algemene Vergadering:

Stephan Beeckman, Martine Bode, Wouter De Bruyne (ondervoorzitter), Lieve De Geyter (secretaris/verslaggever), Joris De Kegel (penningmeester/ledenbeheer), Carolien De Neef, Johan De Nijs, Willy De Turck (erevoorzitter), Vicky De Wolf (voorzitter), Erik D'Hondt, Luc Geeroms, Jef Keymeulen, Rob Librecht, Wilfried Lissens, Eric Meersseman, Hendrik Strypens, Roel Temmerman, Hugo Van de Voorde (communicatie), Karel Van den Bossche, Luc Van der Helst, Johan Velghe (medevoorzitter).

Lidmaatschap

rekeningnummer: IBAN: BE40 7370 2745 3063;
BIC: KREDBEBB

Jaarlijkse bijdrage:

15 euro (7,50 euro scholieren en studenten);

25 euro ereleden en openbare besturen;

50 euro beschermende leden.

Schrijf nu over en u bent tot eind 2021 lid/abonnee.

Verantwoordelijke uitgever:

Vicky De Wolf,

Middelkouter 68, 9450 Haaltert

053/83 31 95, e-post: vicky.dewolf@hotmail.com

Hoofdredacteur:

Johan Velghe,

Stasegemsestraat 112 A/1, 8500 Kortrijk,

056 25 71 82, e-post: johan.velghe@skynet.be

Redactie:

Jozef Cassimons, Wouter De Bruyne, Freddy De Chou, Guido De Schrijver, Vicky De Wolf en **Johan Velghe** schreven de bijdragen in dit nummer.

Illustraties & foto's:

Archief Priester Daensfonds, archief Freddy De Chou, Comité Werken aan de Vrede, Hugo Van de Voorde, Johan Velghe en Pixabay & <https://commons.wikimedia.org> brachten de illustraties & foto's aan.

Opmaak:

Marijke Van de Voorde deed de lay-out.

Privacyregelgeving:

Comform aan de privacyregelgeving worden de persoonsgegevens verbonden aan het lidmaatschap uitsluitend aangewend voor de toezending van de periodiek 'Daens Vandaag', uitnodigingen voor activiteiten en nieuwe publicaties van het Priester Daensfonds vzw. Deelname aan activiteiten houden de toestemming tot publicatie in van actie- en groepsfoto's van deze activiteiten. U kunt te kennen geven niet op gepubliceerde foto's voor te komen.

Neutraal Ziekenfonds Vlaanderen

Het Neutraal Ziekenfonds Vlaanderen staat garant voor tussenkomsten tandzorgen, optiek, lidgeld sportclub en jeugdbewegingen, dieetadvies, vaccinaties, schoolreizen, speelpleinwerking, kampen, orthodontie, logopodie, ...

Kersverse ouders kunnen ook nog rekenen op tal van geboortevoordelen (geboortepremie, terugbetaling luiers, kraamhulp, thuisoppas zieke kinderen, ...).

 **Neutraal
Ziekenfonds
Vlaanderen**

UW PARTNER VOOR ZEKERHEID

Zondag 6 juni 2021: Daensdag

Corona belet de organisatie van het gebruikelijke programma van de jaarlijkse

Daensdag op de eerste zondag van juni. We maken er evenwel het beste van en via het doorzenden van beelden (streaming) op Facebook en Youtube wordt u erbij betrokken.

Ga naar de facebookpagina van het 'Priester Daensfonds vzw' (of via de facebookpagina's van onder meer de bestuursleden Vicky De Wolf, Johan Velghe,...) en volg de Daensdag (vanaf zondag 6 juni, 11u., maar ook de volgende dagen)

<https://www.facebook.com/johan.velghe.9>

Foto facebookpagina Priester Daensfonds vzw

- Toevoegen aan de agenda Daens Vandaag – pagina 21

– **zondag 11 juli 2021**, IJzertoren, Diksmuide: voorstelling boek '100 jaar Bedevaartaffiches'; streaming 11 juli-boodschap Aan de IJzer vzw

– **zondag 29 augustus 2021**, 13-17 u., vertrek aan toerismebureau, Hopmarkt, Aalst: wandelen langs verhalen over oorlog en vrede. Organisatie: Vredeshuis, Aalst.

– **maandag 1 november 2021**. In aansluiting op de bijeenkomst om 10 u. aan het Daens-grafmonument op de begraafplaats, Leo de Bethunelaan, Aalst, wordt u uitgenodigd om in de directe nabijheid de opvoering van 'Sterkte' bij te wonen, een theaterproductie van Studio Matinee. Toegang gratis, duur: 1 uur. Aansluitend: receptie.